



PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2016/2017

Destinace (země, město): Polsko, Varšava

Jméno, příjmení: doc. PhDr. Eva Pallasová, CSc.

Místo působení: Ústav západní a jižní slavistiky, Fakulta polonistiky, Varšavská univerzita

Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, Instytut Slawistyki Zachodniej i Południowej

ul. Krakowskie Przedmieście 26/28

00-927 Warszawa

www: <http://www.iszip.uw.edu.pl>

Na Varšavské univerzitě se bohemistika studuje v rámci oboru slavistika spolu se slovanskou a balkanistikou (charvátštinou, srbštinou, slovinštinou a bulharštinou). Bohemistika je nejsilnějším slavistickým oborem: počet studentů zapsaných ke studiu je 110, na výuku jich v letošním akademickém roce pravidelně dochází celkem 97. V uplynulém akademickém roce 2015/2016 oslavila bohemistika spolu s ostatními slavistickými obory sté výročí své existence na Varšavské univerzitě.

Pracoviště se zaměřuje jednak na výzkum kulturologických témat („Kultura Slovanů v habsburské monarchii“, „Období komunismu ve střední a východní Evropě a na Balkáně“), jednak na výzkum problematiky jazykovědné („Korpusová lingvistika“). Studenti slavistiky se rovněž účastní vědeckého života a pravidelně pořádají setkání s učiteli institutu v rámci vědeckého kroužku „Koło naukowe Slawistów“, jehož členy se mohou stát všichni studenti Varšavské univerzity.

Bohemistická studia jsou akreditovaným oborem a zahrnují kromě zvládnutí praktického jazyka také teoretické obory – jazykovědu, literaturu, historii a české realie. Češtinu lze studovat jako povinný hlavní jazyk slavistických oborů (tzv. lektorát A) a jako volitelný cizí jazyk pro všechny studenty Varšavské univerzity (tzv. lektorát B). Tito studenti se učí česky dva roky. Pak skládají zkoušku na úrovni B1 nebo B2. Jazykové kurzy na lektorátu B vedou většinou polští lektoři, český lektor se ujímá výuky jen výjimečně.

Forma studia je denní. Studium češtiny je rozděleno na bakalářské a magisterské. Lektorská cvičení jsou věnována především praktickému jazyku. Českou literaturou se zabývají samostatné odborné přednášky

a semináře. V rámci výuky praktického jazyka je ovšem možné zařazovat i četbu, překlad a interpretaci vybraných děl české literatury.

V letošním akademickém roce byl na oboru slavistika zahájen nový projekt výuky slovanských jazyků, jehož realizaci umožnilo zřízení jazykové laboratoře. V kurzech praktického jazyka se věnovala větší pozornost nácviku správné artikulace hlásek, akcentu a intonace, aby se výslovnost studentů jednotlivých slovanských jazyků co nejvíce přiblížila výslovnosti rodilého mluvčího těchto jazyků. Studenti se také naučili obsluhovat zařízení jazykové laboratoře. Zvýšená pozornost byla věnována i překladu a tlumočení. V rámci nového projektu výuky slovanských jazyků procházeli pracovníci institutu metodickým školením logopedickým (*Logopedie ve výuce fonetiky v kurzech praktického jazyka* – na příkladech z češtiny; školitelka: Magda Schromová, Institut aplikované lingvistiky Varšavské univerzity) i didaktickým (*Význam ikonografického myšlení v didaktice* – na příkladech výuky češtiny jako cizího jazyka; školitelka: Anna Jakubowska, lektorka českého jazyka v Institutu západní a jižní slavistiky).

Češtinu jako hlavní jazyk studovalo v akademickém roce 2016/2017 v bakalářském studiu celkem 31 studentů v prvním ročníku (úroveň A1–B1), 23 studentů ve druhém ročníku (úroveň B2) a 22 studentů ve třetím ročníku (úroveň C1). V magisterském studiu studovalo 7 studentů v prvním ročníku (úroveň C1+) a 14 studentů ve druhém ročníku (úroveň C2). Všichni studenti druhého ročníku magisterského studia úspěšně ukončili své studium závěrečnou zkouškou z českého jazyka.

Pracovní úvazek lektora v průběhu zimního a letního semestru akademického roku je v průměru 540 hodin, tj. 18 hodin týdně. Počet hodin se však může podle potřeby měnit. V tomto akademickém roce můj úvazek lektora přesahoval stanovených 18 hodin v letním semestru (22 hodin); kromě výuky zahrnují pracovní povinnosti lektora rovněž 4 konzultační hodiny týdně. Zajišťovala jsem výuku předmětu *Praktický český jazyk* (lektorát A) ve třetím ročníku bakalářského studia a v prvním a druhém ročníku magisterského studia.

K přípravě výuky jsou využívány především materiály vyhledávané na internetu, články z časopisů (Týden, Respekt, Respekt on-line), z novin (Lidové noviny) a úryvky filmů. Používány jsou také učebnice, např.: Bischofová, J. a kol.: *Čeština pro středně a více pokročilé*. Praha 2007; Bischofová, J. a kol.: *Pracovní sešit k učebnici Čeština pro středně a více pokročilé*. Praha 1999; Trnková, A.: *Cvičení z české mluvnice*. Praha 1994; Trnková, A.: *Textová cvičebnice českého jazyka, 2. díl*. Praha 1994.

Kromě základních pedagogických povinností spojených s výukou praktického jazyka je další pracovní náplní lektora především jazyková úprava odborných textů, odborné konzultace týkající se českého jazyka, literatury a českých reálií, péče o knihy a pomůcky a pravidelné informace o akcích Českého centra ve Varšavě. Lektor se také podle potřeby zapojuje do pedagogické a odborné činnosti pracoviště. V mém případě jde o práci ve zkušebních komisích magisterského studia slavistických oborů a o členství v komisi

vědecké rady Varšavské univerzity pro udělování doktorských hodností. Podílím se i na přípravě a realizaci certifikátových zkoušek B1, B2 organizovaných Varšavskou univerzitou, popřípadě pomáhám při organizaci certifikátových zkoušek C1, které pro Varšavskou univerzitu zajišťuje Univerzita Karlova. Trvale spolupracuji rovněž s domácími institucemi: s Karlovou univerzitou v Praze (členství v komisi pro doktorská studia) a s Masarykovou univerzitou v Brně (přednášková činnost na Letní škole slovanských studií). Činnost nad rámec výuky na univerzitě doplňuji publikací článků a recenzí v odborných časopisech a sbornících (především jde o Přednášky a besedy z XLVII., XLVIII., XLIX. a LX. běhu LŠSS – Masarykova univerzita Brno 2014, 2015, 2016, 2017).

Během celého akademického roku jsem se zapojovala i do doplňkových aktivit mimo výuku studentů bakalářského a magisterského studia, tj. poskytovala jsem konzultace, např. při přípravě studentských divadelních představení, při organizaci besed a přednášek. Konzultovala jsem také se studenty, kteří přijali účast ve studentských vědeckých konferencích. Připravovala jsem také posudky studentů bohemistiky, kteří vyjížděli v rámci stipendií na akademická pracoviště do České republiky.

Pracovní podmínky lektora na Varšavské univerzitě jsou uspokojivé. Na pracovišti je k dispozici základní technické vybavení:

2 počítače (v kabinetu lektorů, pro 7 osob); tiskárna a kopírka (na patře, společné pro všechny pracovníky); 4 CD přehrávače; televizor; video; DVD.

Od letošního roku je v Institutu slavistiky k dispozici také učebna s interaktivní tabulí a jazyková laboratoř. Studentům i pedagogům slouží oborová knihovna a studovna. Veškerá bohemistická literatura, která dochází na lektorát jako dar Ministerstva školství ČR, je částečně registrována a uložena v knihovně, částečně je umístěna v kabinetu lektorů.

Na základě pracovní smlouvy zaměstnavatel poskytuje lektorovi ubytování ve vlastním zařízení školy – v univerzitním hotelu Sokrates. Základní variantu ubytování – jednopokojový byt (23 m²) s koupelnou, bez samostatné kuchyně – hradí zaměstnavatel. Ve vybavení bytu je lednička, dřez a deska s elektrickým vařičem, které jsou umístěny v malé předsíni bez okna a odvětrávání. Chybí skříňky na potraviny.

K dispozici jsou také větší byty: dvoupokojový byt (32 m²) s koupelnou a samostatnou kuchyní a prostorný třípokojový byt s koupelnou, kuchyní a předsíní. U větších bytů hradí zaměstnavatel pouze část nájmu, zbytek pak doplácí lektor. Univerzitní hotel neprošel rekonstrukcí a zařízení bytů je zastaralé, je proto potřeba počítat s celkovým nižším standardem poskytovaného bydlení a s případnou investicí do dodatečného vybavení bytu. V hotelu také nejsou poskytovány žádné úklidové služby.